

Az információs szerkezet tudatosítása a spanyol nyelvoktatásban

- Az idegennyelv-oktatás módszertanában és a nyelvkönyvekben az információs szerkezet kutatásának eredményei csak kismértékben jelentkeznek.
- A diákoknak gyakran nehézséget jelent olyan koherens szöveget alkotni, amelyben a régi és az új információk helyes sorrendben, a szövegkohézió megsértése nélkül jelennek meg.

A kutatás fő kérdése

Hogyan lehet az információs szerkezettel kapcsolatos ismereteket beépíteni az idegennyelv-oktatásba?

A SUBJECT PROMINENT LANGUAGE

It is raining.
There is a dog in the room.
A dog has come into the room.

TOPIC PROMINENT LANGUAGES

Esik az eső.
Van egy kutya a szobában.
Bejött egy kutya a szobába.
A szobába [bejött egy kutya.]

Llueve.
Hay un perro en el cuarto.
Ha entrado un perro en el cuarto.
En el cuarto [ha entrado un perro.]
Por encima del río [cruza un puente]

FOCUS PROMINENCE

János megírta a levelet. JÁNOS írta meg a levelet.
Juan escribió la carta. Escribió la carta JUAN. / JUAN escribió la carta.

¿Quién prepara hoy la cena? Hoy la prepara MARÍA.
Ki készíti ma a vacsorát? Ma MÁRIA csinálja azt.

Cris MÁRCIUS ÓTA él Madridban. Cris vive en Madrid DESDE MARZO.
Cris március óta MADRIDBAN él. Cris vive desde marzo EN MADRID.

KIMERÍTŐ JELENTÉS

JÁNOS kapott ötöst.
Fue Juan quien recibió un 10.

KONTRASZTÍVITÁS

BICIKLIVEL jött (és nem kocsival.)
EN BICLI ha llegado Juan (y no en coche.)
Ha llegado Juan EN BICLI (y no en coche.)

Az információs fókusz szerkezeti helye a spanyol és a magyar nyelvben

Kérdés		Válasz	
¿Cuándo	pintó Picasso el Guernica?	El Guernica lo pintó	en 1937.
¿Qué	pintó Picasso en 1937?	Picasso en 1937 pintó	el Guernica. a Guernicát
¿Quién	pintó el Guernica en 1937?	En 1937 el Guernica lo pintó	Picasso.

Kérdés				Válasz			
Mikor	festette	Picasso	a Guernicát?	Picasso	1937-ben	festette	a Guernicát.
Mit	festette	Picasso	1937-ben?	Picasso	1937-ben	a Guernicát	festette.
Ki	festette	a Guernicát	1937-ben?	Picasso	festette	a Guernicát	1937-ben.

A kutatás résztvevői

- BME hallgatók
- Szint: A1-A2-B1-B1+
- Életkor: 18-25
- Résztvevők száma: 33 + 29 (kontroll) fő

A kutatás fókuszai

- az információáramlás tudatosítása
- a mondat tagolódása, a topik fogalma és használata
- az információs és szerkezeti fókusz mondatban elfoglalt helye
- jelentéskülönbségek attól függően, melyik összetevő áll fókuszban

Feladatok az információs szerkezet tudatosítására

→ DOMINÓ

Para solicitar una beca es necesario rellenar un impreso.

helyes: Los impresos deben pedirse en la oficina de información.
helytelen: En la oficina de información se solicitan los impresos.

→ MONDATALKOTÁS SZAVAKBÓL

¿Qué tiempo hace en los Pirineos en primavera?
En los Pirineos en primavera llueve mucho.
¿En qué ciudad hace frío en otoño?
En otoño hace frío en Segovia.

→ KERESSE MEG A HELYES VÁLASZT A KÉRDÉSEKHEZ!

- ¿A qué hora vuelves a la oficina?
¿Qué haces a las dos y media?
¿Qué preparaste ayer para la cena?
- a) A las dos y media vuelvo a la oficina.
b) Vuelvo a la oficina a las dos y media.
a) Y para la cena he preparado a Marco empanadas y a Sole tortilla.
b) Las preparó Marco.
- ¿Para cuándo preparas la paella?
¿Quién preparó estas empanadas sabrosísimas?
¿A quién preparas hoy la cena?
¿Quiénes preparan hoy la cena?
- c) La preparo para la cena.
d) Hoy se la preparo a Marcos y Sole.
e) Hoy la preparan Marcos y Sole.

→ HALLOTT SZÖVEG ALAPJÁN VÁLASZOLJON A KÉRDÉSEKRE!

¿Por dónde pasearon Miguel y Carmen el sábado por la mañana? / ¿Dónde se sentaron para tomar helado? / ¿Quiénes les llamaron por la noche?

→ FORDÍTSA LE A KÖVETKEZŐ MONDATPÁROKAT!

Vettem egy szoknyát az árleszállításon. • Egy szoknyát vettem az árleszállításon.
Meglocsoltam a virágokat a teraszon. • A virágokat locsoltam meg a teraszon.
Odahívtam az eladót a próbafülkéhez. • Az eladót hívtam oda a próbafülkéhez.

→ KI TESZI FEL A KÉPEKET A FACEBOOKRA?

A csoport tagjainak különböző feladatokat kell egymás között elosztaniuk. Miután mindenki kapott egy feladatot, a diákok (egy kivétellel) körben ülnek, és a tanár megkérdezi: Ki teszi fel a kirándulás után a képeket a Facebookra? Az a diák, aki ezt a feladatot kapta, válaszol: A képeket ÉN teszem fel. (Las fotos las pongo YO.) Miután mindenki elmondta, mit vállalt, a kör közepén álló tanulónak el kell ismételnie azokat a feladatokat a nevekkel, amelyekre emlékszik. Azok, akiket a kör közepén álló diák felsorolt, felállnak és tapsra új székre kell leülniük, valamint a középső diáknak is helyet kell szereznie.

Félévvégi mérés kérdései

- A fókusz és a topik anyanyelvi és célnyelvi tudatosítása javítja-e a nyelvtanulók nyelvi kompetenciáját?
- Érdemes-e már kezdő szinten foglalkozni az információs szerkezettel?

Feladatok

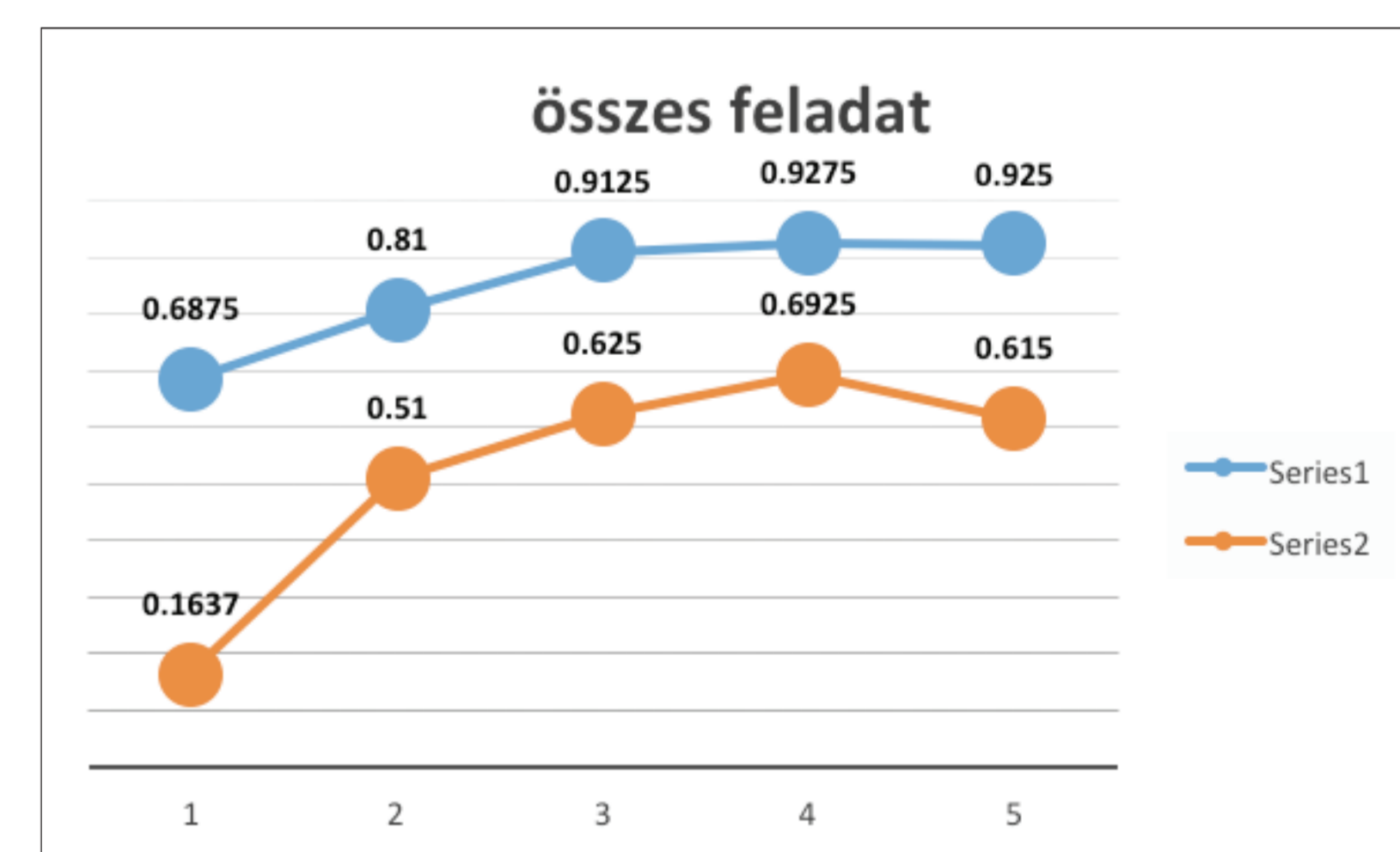
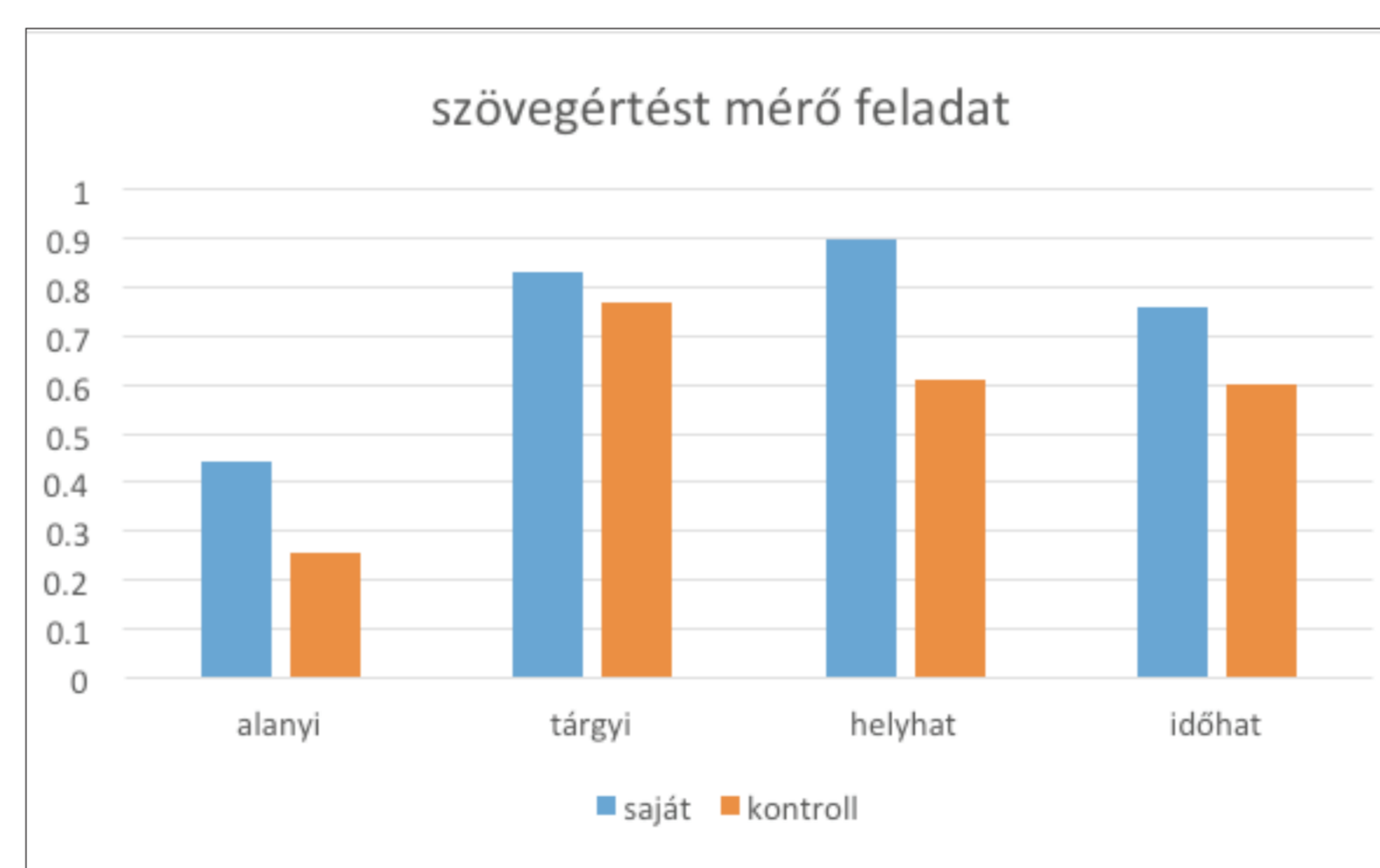
→ Olvasott szöveg alapján kellett teljes mondatokkal a kérdésekre válaszolni.
→ Zárójelben megadott információk alapján válaszoltak a kérdésekre.

¿Quién compró este CD? (Cris) / Ki vette ezt a CD-t? (Cris)

→ fordítási feladat

Ki mosoaat ma? Ma én mosoaatok. / Melvik városban él Zoli az esküvője óta? Zoli az esküvője óta Kecskeméten él.

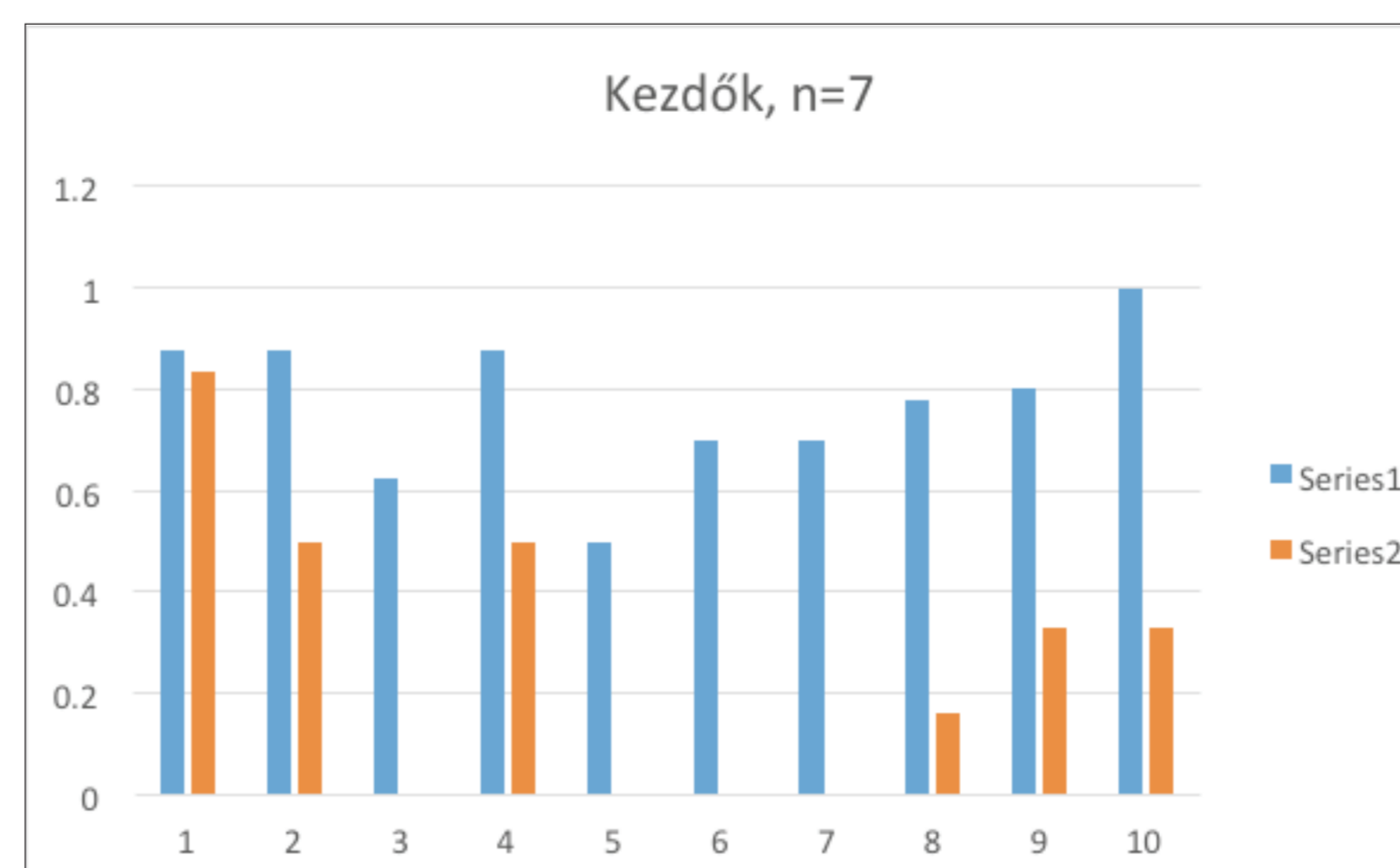
Eredmények

1: alanyi fókusz; 2: tárgyi fókusz; 3: helyhatározói f.
4: időhatározói f. 5: társhatározói f.

szórás(saját)=0,1395 szórás(kontroll)=0,2876

F=0,2368 p=0,004

Összefoglalás

- Legnagyobb nehézséget az alanyi fókusz elsajátítása jelenti.
- Az információs szerkezet egyes elemei már a nyelvtanulás elején is tudatosíthatóak és megtaníthatóak.